

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αθήνα, 16.10.2018

Αρμόδιος: Γ. Κανελλόπουλος
Διεύθυνση: Αχαρνών 2, Τ.Κ. 101 76
Τηλ. 210 2128142,3
FAX: 2108254621
e-mail: gkanel@minagric.gr

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ αριθ. 162/2018

Ερώτημα : Με δεδομένο ότι η αλιεία του ξιφία στη Μεσόγειο ρυθμίζεται από τη Διεθνή Επιτροπή της Σύμβασης /CCAT, στην οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και ότι οι κατ' εφαρμογήν της εν λόγω διεθνούς σύμβασης εκδιδόμενες συστάσεις είναι δεσμευτικές, ερωτάται εάν και κατά πόσο, για την περίοδο απαγόρευσης αλιείας ξιφία στη Μεσόγειο, για την οποία ισχύει η σύσταση /CCAT [16-05], έχει εφαρμογή η υποσημείωση (1) στον πίνακα του Παραρτήματος Ι-Δ του κανονισμού (ΕΕ) 2018/120, ή το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2107, καθώς και τι εφαρμόζεται για τις λοιπές υποχρεώσεις της σύστασης (π.χ. ελάχιστο επιτρεπόμενο βάρος αλίευσης και αριθμός αγκιστριών παραγαδιού), τέλος δε, αν οι τυχόν κυρώσεις θα επιβληθούν βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2107 ή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/120.

Ιστορικό

Από το αρ. πρωτ. 302/4494/15.3.2018 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), Διεύθυνσης Αλιευτικής Πολιτικής και Αξιοποίησης Προϊόντων Αλιευτικής Παραγωγής, Τμήματος Διεθνών Οργανισμών, ΠΟΔΑ και Διεθνών Σχέσεων, που υπογράφεται από το Γενικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ,

καθώς και από τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτει το εξής ιστορικό :

1. Η αλιεία του ξιφία στη Μεσόγειο ρυθμίζεται από τη Διεθνή Επιτροπή για τη διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT), η οποία για το σκοπό αυτό εκδίδει δεσμευτικές συστάσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης ICCAT σχετικά με τις ποσοστώσεις αλίευσης και διαμορφώνει τους όρους και τις περιόδους αλιείας του είδους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβεβλημένο μέρος στη σύμβαση ICCAT σύμφωνα με την απόφαση 86/238/ΕΟΚ του Συμβουλίου από 14.11.1997.
2. Η σύσταση [16-05] ICCAT (εφεξής και σύσταση), τεθείσα σε ισχύ το Μάιο 2017, προέβλεπε, μεταξύ άλλων, στην παράγραφο 11, περιόδους απαγόρευσης αλιείας ξιφία, είτε (α) από 1^η Οκτωβρίου έως 30 Νοεμβρίου και επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια ενός μήνα μεταξύ 15 Φεβρουαρίου και 31 Μαρτίου, ή (β) εναλλακτικά από 1^η Ιανουαρίου έως 31 Μαρτίου κάθε έτους. Προέβλεπε ακόμη, στην παράγραφο 15, ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος ή εναλλακτικά βάρος αλιεύματος, καθώς και στην παράγραφο 18 μέγιστο ανά σκάφος αριθμό αγκιστριών που στοχεύουν ξιφία.
3. Ο κανονισμός 2017/2107 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο και τέθηκε σε ισχύ την 3^η Δεκεμβρίου 2017, προέβλεπε στο άρθρο 23 περίοδο απαγόρευσης αλιείας ξιφία από την 1^η έως την 31^η Μαρτίου και επιπρόσθετα από την 1^η Οκτωβρίου έως την 30^η Νοεμβρίου κάθε έτους. Επίσης, ο κανονισμός αυτός περιέλαβε λιγότερο περιοριστικές από την εν λόγω σύσταση ICCAT ρυθμίσεις σχετικά με το ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος ή εναλλακτικά βάρος αλιεύματος (άρθρο 24 παρ. 2) και το μέγιστο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος (άρθρο 25 παρ. 1).
4. Στις 5.12.2017 και παρά την εν λόγω ρύθμιση του άρθρου 23 του κανονισμού 2017/2107, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημέρωσε τη Διεθνή Επιτροπή ICCAT με το έγγραφό της Ares(2017)5949414-5/12/2017, που γνωστοποιήθηκε από την τελευταία σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω της εγκυκλίου - της 8744/2017 της 11.12.2017, ότι θα εφαρμόζε την παράγραφο 11 της σύστασης για την απαγόρευση αλιείας ξιφία κατά την περίοδο από 1^η Ιανουαρίου έως 31 Μαρτίου 2018, όπως το είχε ήδη εφαρμόσει και το 2017.

5. Ως εκ τούτου, η αρμόδια υπηρεσία εξέδωσε στις 29.12.2017 υπουργική απόφαση (ΥΑ 1131/140148/29.12.2017) για την αδειοδότηση αλίευσης, μεταξύ άλλων, ξιφία κατά το έτος 2018 με περίοδο απαγόρευσης από 1^η Ιανουαρίου έως 31 Μαρτίου 2018. Επιπροσθέτως, με την εν λόγω ΥΑ ρυθμίστηκαν το ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος και εναλλακτικά βάρος αλιεύματος (σημείο 4γ), καθώς και ο μέγιστος αριθμός αγκιστριών ανά σκάφος (σημείο 4στ), σε πλήρη συμφωνία με τη σύσταση.

6. Παράλληλα, η ερωτώσα υπηρεσία ζήτησε από την Επιτροπή διευκρινίσεις σχετικά με τη διαφαινόμενη αναντιστοιχία μεταξύ της περιόδου απαγόρευσης αλιείας ξιφία που επελέγη από την Ένωση σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία και του άρθρου 23 του κανονισμού 2017/2107, καθώς και τη διαφορά της ρύθμισης μεταξύ της σύστασης και του κανονισμού τούτου για το ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος αλιεύματος. Στην απάντησή της από 16.2.2018, η Επιτροπή διέλαβε ότι ήδη είχε καθοριστεί από την 1^η Ιανουαρίου έως την 31^η Μαρτίου και ήταν γνωστή στα κράτη μέλη και στην Ελλάδα, η περίοδος απαγόρευσης αλιείας ξιφία στη Μεσόγειο για το 2018, στο Παράρτημα Ι-Δ του, εν τω μεταξύ δημοσιευθέντος στις 31.1.2018 και ισχύσαντος από 1.1.2018, κανονισμού 2018/120 και (β) ότι το περισσότερο περιοριστικό ελάχιστο επιτρεπόμενο μέγεθος αλιεύματος του ενός μέτρου της σύστασης αντί των 90cm του κανονισμού 2017/2107 πρέπει να γίνει σεβαστό, δεδομένου ότι οι διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ είναι δεσμευτικές και για τα κράτη μέλη βάσει του άρθρου 216 παρ. 2 ΣΛΕΕ, μέγεθος άλλωστε το οποίο ορίζεται πλέον και στο άρθρο 5^α του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/191 της Επιτροπής, καθώς και (γ) ότι η υποχρέωση του άρθρου 216 παρ. 2 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με την υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 ΣΕΕ, καθώς και το άρθρο 19 του βασικού κανονισμού (Καν. 1380/2013 σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική), που επιτρέπει στα κράτη μέλη να υιοθετούν για σκάφη της σημαίας τους περισσότερο αυστηρά μέτρα για τη διατήρηση αποθεμάτων ιχθύων σε ύδατα της Ένωσης, επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις εν λόγω συστάσεις ICCAT στα σκάφη της σημαίας

τους, ενόψει εκκρεμούς διαδικασίας ενσωμάτωσης των εν λόγω συστάσεων στο ενωσιακό δίκαιο.

7. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από την αριθ. COM(2018) 229 final 2018/0109 (COD) πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24.4.2018, σχετικά με πολυετές σχέδιο αποκατάστασης για τον ξιφία της Μεσογείου και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 και (ΕΕ) 2017/2107, η οποία εκδόθηκε κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, που ενημερώθηκαν σχετικά με την πρόταση κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στις 8 Σεπτεμβρίου 2017 (σημείο 3 της αιτιολογικής έκθεσης της πρότασης κανονισμού).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της εν λόγω πρότασης, στόχος της είναι η μεταφορά της σύστασης 16-05 ICCAT στο δίκαιο της Ένωσης ώστε να ανταποκριθεί η Ένωση στις διεθνείς υποχρεώσεις της « ...και να εξασφαλιστεί στις επιχειρήσεις ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τους κανόνες και τις υποχρεώσεις...»

Στην ίδια αιτιολογική έκθεση (σελ. 3-4) διαλαμβάνεται ότι :

«... Τα μέτρα που θεσπίστηκαν με τη σύσταση 16-05 της ICCAT, τα οποία μεταφέρονται στο ενωσιακό δίκαιο με τον παρόντα κανονισμό, είναι πιο περιοριστικά ή πιο ακριβή από τα ήδη ισχύοντα μέτρα ... κι έχουν στόχο να καταστήσουν δυνατή την αποκατάσταση του αποθέματος. Οι βασικές διαφορές συνοψίζονται ως εξής:

α) Ελάχιστο μέγεθος αναφοράς διατήρησης : το άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού ορίζει το ελάχιστο μέγεθος αναφοράς διατήρησης ως μήκος μικρότερο των 100 cm από την κάτω σιαγόνα μέχρι τη διχάλα της ουράς, ή βάρος λιγότερο από 11,4 kg ζώντος βάρους ή 10,2 kg χωρίς βράγχια και εντόσθια. Επομένως, είναι πιο περιοριστικό από το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2107 που ορίζει το ελάχιστο μέγεθος ως μήκος μικρότερο των 90 cm από την κάτω σιαγόνα μέχρι τη διχάλα της ουράς ή, εναλλακτικά, βάρος λιγότερο από 10 kg ζώντος βάρους ή 9 kg χωρίς βράγχια και εντόσθια ή 7,5 kg βάρους καθαρισμένου ξιφία (χωρίς τα βράγχια, τα εντόσθια και τα πτερύγια, μερικώς αποκεφαλισμένου).

β) Μέγιστος αριθμός αγκιστριών : το άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού προβλέπει ότι ο μέγιστος αριθμός αγκιστριών που επιτρέπεται να ποντίζουν ή να φέρουν σκάφη που αλιεύουν ξιφία της Μεσογείου ορίζεται

στα 2 500. Επομένως, είναι πιο περιοριστικό από το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2107 που ορίζει ότι «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου, ο μέγιστος αριθμός αγκιστριών που επιτρέπεται να ποντίζουν ή να φέρουν σκάφη που αλιεύουν ξιφία της Μεσογείου ορίζεται στα 2 800».

γ) Περίοδος απαγόρευσης : η περίοδος απαγόρευσης από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους έχει ήδη θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1398 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/127 όσον αφορά ορισμένες αλιευτικές δυνατότητες και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/120 του Συμβουλίου, της 23ης Ιανουαρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό για το 2018, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων στα ενωσιακά ύδατα και για τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη, σε ορισμένα μη ενωσιακά ύδατα. Επομένως, οι περίοδοι απαγόρευσης που ορίζονται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2107 παύουν να ισχύουν....».

Επίσης, στις αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18 της εν λόγω πρότασης κανονισμού γίνεται λόγος, αφ' ενός για την ανάγκη τροποποίησης της ενωσιακής ρύθμισης σχετικά με το μέγιστο αριθμό αγκιστριών προκειμένου να συνάδει με την αντίστοιχη της σύστασης και αφ' ετέρου για την ανάγκη αντικατάστασης του τμήματος 2 του κεφαλαίου III του κανονισμού 2017/2107, στο οποίο περιλαμβάνονται οι εν προκειμένω κρίσιμες διατάξεις των άρθρων 23, 24 και 25, προκειμένου να συνάδει με τα μέτρα της σύστασης.

Πράγματι, στα άρθρα 10 παρ. 1, 11 παρ. 1, 14 παρ. 1, 37 και 38 της πρότασης κανονισμού περιλαμβάνονται όλες οι ανωτέρω τροποποιήσεις σχετικά με την περίοδο απαγόρευσης αλιείας, το ελάχιστο μέγεθος αλιεύματος και το μέγιστο αριθμό αγκιστριών.

8. Συνοψίζοντας, από την παράθεση του ιστορικού προκύπτει, ότι το ερώτημα και οι προβληματισμοί της υπηρεσίας αφορούν στην ερμηνεία και εφαρμογή ήδη ισχυουσών και εφαρμοστέων από τα αρμόδια όργανα διατάξεων, τόσο σχετικά με το ζήτημα της περιόδου απαγόρευσης αλιείας, όσο και με το ελάχιστο επιτρεπόμενο (εναλλακτικά) βάρος αλιεύματος και το μέγιστο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος (βλ. διατάξεις

της προαναφερόμενης ΥΑ της 29.12.2017, σημεία 1, 4γ και 4στ αντίστοιχα).

Εντούτοις, η υπηρεσία με δεδομένη βεβαίως την υποχρέωσή της να εφαρμόζει, στο πλαίσιο της αρχής της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, τις κανονιστικές διατάξεις που η ίδια θέσπισε, κατ' ουσίαν προβληματίζεται ως προς την κατίσχυση ή μη των διατάξεων του κανονισμού 2017/2107, αφ' ενός μεν όσον αφορά την περίοδο απαγόρευσης αλιείας, έναντι των διατάξεων του Παραρτήματος Ι-Δ του κανονισμού 2018/120, αφ' ετέρου δε όσον αφορά το ελάχιστο επιτρεπόμενο βάρος αλιεύματος και το μέγιστο αριθμό αγκιστριών παραγαδιού, έναντι των διατάξεων της σύστασης, με τις οποίες πάντως διατάξεις της σύστασης και του κανονισμού 2018/120 είναι σύμφωνη η προαναφερθείσα ΥΑ, εν τέλει δε ως προς τη νομιμότητα επιβολής κυρώσεων, τόσο σχετικά με την περίοδο απαγόρευσης αλιείας, όσο και με τις δυο προαναφερόμενες υποχρεώσεις της σύστασης.

Η απάντηση επομένως στα ερωτήματα έχει την έννοια της παροχής στην υπηρεσία των στοιχείων εκείνων που θα τη διευκολύνουν κατά το χειρισμό ενδεχόμενων περιπτώσεων αμφισβήτησης της νομιμότητας επιβολής των εν λόγω κυρώσεων στο μέλλον.

Νομικό μέρος.

Το δίκαιο των Συνθηκών

9. Το άρθρο 216 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι :

«1. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία με ... διεθνείς οργανισμούς όταν ... η σύναψη συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη, στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης, ενός εκ των στόχων που καθορίζονται από τις Συνθήκες ... 2. Οι συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.»

10. Εξάλλου, το άρθρο 4 παρ. 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) προβλέπει ότι :

«Σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση

των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της και απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης.»

Από τις διατάξεις αυτές των Συνθηκών, όπως παγίως ερμηνεύονται από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) προκύπτουν τα ακόλουθα :

11. Οι διατάξεις των διεθνών συμφωνιών που συνάπτει η Ένωση και οι οποίες δεσμεύουν τα κράτη μέλη, ακόμη και στην περίπτωση που δεν είναι τα ίδια συμβαλλόμενα μέρη (C-293/03 Επιτροπή κατά Γαλλίας σκ. 26, Β. Χριστιανός Συνθήκη ΕΕ και ΣΛΕΕ Κατ' άρθρο ερμηνεία σελ. 967), αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ενωσιακής έννομης τάξης (C-121/73 Haegeman σκ. 2-6, C-104/81 Hauptzollamt Mainz/Kupferberg σκ. 11-13) και τοποθετούνται ιεραρχικά σε θέση ανώτερη από το δευτερογενές (ή παράγωγο) δίκαιο (κανονισμοί, οδηγίες κλπ.) και κατώτερη από το πρωτογενές δίκαιο των Συνθηκών (C-21 έως 24/72 International Fruit Co και C-344/04 Queen/Department of Transport σκ. 35, C-61/94 Επιτροπή κατά Ο/Δ Γερμανίας σκ. 52).

12. Κατά συνέπεια, αν διάταξη κανονισμού συγκρούεται με διεθνείς υποχρεώσεις ανειλημμένες από την Ένωση, η εν λόγω διάταξη ελέγχεται δικαστικά, στο πλαίσιο προσφυγής ακύρωσης (ΣΛΕΕ άρθ. 263) ή προδικαστικής παραπομπής (ΣΛΕΕ άρθ. 267) και μπορεί να ακυρωθεί από το Δικαστήριο (Καλαβρός – Γεωργόπουλος Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Τ. 1 Θεσμικό Δίκαιο 2^η έκδ. σελ. 237).

Παρέπεται, ότι οι κανονισμοί και οι επί μέρους διατάξεις τους πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπον ώστε, στο μέτρο του δυνατού, να συνάδουν προς τις διεθνείς συμφωνίες της Ένωσης (προαναφερθείσα σκ. 52 στη C-61/94, Ε. Σαχπεκίδου Ευρωπαϊκό Δίκαιο Β' έκδοση 2013 σελ. 257-259).

13. Ο δικαστικός έλεγχος της ενωσιακής πράξης (κανονισμού, οδηγίας κλπ.), που συγκρούεται με δεσμευτική για την Ένωση διάταξη διεθνούς συμφωνίας, έχει σημασία όταν η τελευταία παράγει άμεσο αποτέλεσμα

στην ενωσιακή έννομη τάξη. Οι εν λόγω δεσμευτικές για την Ένωση και τα κράτη μέλη διατάξεις των διεθνών συμφωνιών έχουν άμεσο αποτέλεσμα, αν αυτό προκύπτει από την ίδια τη διεθνή συμφωνία (C-104/81 Hauptzollamt Mainz/Kupferberg σκ. 17, C-160/09 Κατσιβάρδας-Τσίτσικας σκ. 32, Β. Χριστιανός ό.π. σελ. 969). Αν αυτό δεν προκύπτει από τη διεθνή συμφωνία, το άμεσο αποτέλεσμα των διατάξεων της εξετάζεται υπό το πρίσμα δυο προϋποθέσεων που έχει θέσει η νομολογία του Δικαστηρίου. Πρώτον, εξετάζεται το γράμμα, το αντικείμενο (ο σκοπός) και η φύση της διεθνούς συμφωνίας, προκειμένου να διαπιστωθεί αν απευθύνεται σε ιδιώτες απονέμοντάς τους δικαιώματα (εξέταση της διεθνούς συμφωνίας γενικά) και δεύτερον ερευνάται (ειδικά) αν η συγκεκριμένη διάταξη της διεθνούς συμφωνίας είναι νομικά άρτια, ακριβής και ανεπιφύλακτη (Β. Χριστιανός, ό.π. σελ. 969).

Εντούτοις, ακόμη και αν δεν παράγει άμεσο αποτέλεσμα μια διάταξη διεθνούς συμφωνίας, είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος της ενωσιακής πράξης (κανονισμού, οδηγίας κλπ.) που παραπέμπει ρητά σ' αυτήν (απόφαση στην υπόθεση C-70/87 FEDIOL σκ. 22), ή εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να εφαρμόσει συγκεκριμένες διεθνώς αναληφθείσες συμβατικές υποχρεώσεις της Ένωσης (αποφάσεις στις υποθέσεις C-69/89 Nakajima σκ. 29-31, και T-19/02 Chiquita σκ. 156, Β. Χριστιανός ό.π. σελ. 973).

14. Τα προαναφερόμενα περί των διατάξεων των διεθνών συμφωνιών ισχύουν εξ ίσου και για τις δεσμευτικές πράξεις κανονιστικού περιεχομένου (αποφάσεις) που εκδίδουν τα όργανα ενός διεθνούς οργανισμού ή πολυμερούς συμφωνίας, οι οποίες είναι δεσμευτικές για την Ένωση και τα κράτη μέλη της, όπως ακριβώς οποιοσδήποτε διεθνής κανόνας. Τα ίδιο ισχύει και για την ιεραρχική θέση των δεσμευτικών πράξεων του εν λόγω διεθνούς οργανισμού στην ενωσιακή έννομη τάξη, καθώς και για την παραγωγή άμεσου αποτελέσματος αυτών, ως προϋπόθεση της επίκλησής τους, προκειμένου να ελεγχθεί το κύρος τυχόν αντίθετης προς αυτές ενωσιακής διάταξης (C-337/07 Altun, Β. Χριστιανός ό.π. σελ. 974).

15. Παρέπεται, ότι στις διεθνείς συμφωνίες της Ένωσης την ευθύνη για τυχόν παραβίασή τους, ή των πράξεων των διεθνών οργάνων τους, φέρει αποκλειστικά η ίδια η Ένωση, ενώ τα κράτη μέλη που τυχόν

παραβαίνουν τη διεθνή συμφωνία ή τις πράξεις των διεθνών οργάνων ευθύνονται μόνο έναντι της Ένωσης (πρβλ. C-327/91 Γαλλία κατά Επιτροπής), λόγω παραβίασης του καθήκοντος διευκόλυνσης της Ένωσης στο έργο της και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών της, όπως απορρέει από το άρθρο 4 παρ. 3 ΣΕΕ (Β. Χριστιανός ό.π. σελ. 967-968).

Άρα και για την ταυτότητα του νομικού λόγου, τα κράτη μέλη ευθύνονται έναντι της Ένωσης, βάσει του εν λόγω άρθρου της Συνθήκης, ομοίως και για την τήρηση της διεθνούς συμφωνίας, θεσπίζοντας π.χ. τα αναγκαία προς τούτο εθνικά μέτρα.

16. Συναφώς και κατά πάγια νομολογία, από τη διάταξη αυτή της Συνθήκης προκύπτει, ότι ειδικά στον τομέα των διεθνών δραστηριοτήτων της Ένωσης τα κράτη μέλη πρέπει να απέχουν από την ανάληψη μονομερών πρωτοβουλιών νομοθετικού και πολιτικού χαρακτήρα, που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ενότητα και σύμπνοια που πρέπει να διαπνέει την εξωτερική δράση της Ένωσης και να επηρεάσουν ή αλλοιώσουν την ισχύ ή το σκοπό ενός ενωσιακού μέτρου (C-45/07 Επιτροπή κατά Ελλάδας σκ. 20 επ., C-22/70 Επιτροπή κατά Συμβουλίου σκ.22, Ε. Σαχπεκίδου ό.π. σελ. 189, Β. Χριστιανός ό.π. σελ. 23-24). Δηλαδή άπαξ και υιοθετηθεί ένα μέτρο από την Ένωση στον τομέα των διεθνών δραστηριοτήτων της, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσαρμόσουν τη διεθνή τους δράση ανάλογα και κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη θέτει σε αμφισβήτηση την ενότητα και το συμπαγή χαρακτήρα της διεθνούς παρουσίας της Ένωσης (γνωμοδοτήσεις του ΔΕΕ [τ.ΔΕΚ] 1/94 σχετικά με τη συμφωνία του ΠΟΕ σκ. 88-89 και 101-105, και 2/2000 σχετικά με το πρωτόκολλο της Καρθαγένης σκ. 45-47). Τούτο δε, ακόμη και όταν η δράση των κρατών μελών δεν έρχεται σε αντιπαράθεση ή αποκλίνει από τα σχετικά ενωσιακά μέτρα (C-467/98 Επιτροπή κατά Δανίας σκ. 82).

Η Διεθνής Σύμβαση ICCAT και οι συστάσεις της Διεθνούς Επιτροπής

17. Η Διεθνής Σύμβαση για τη διατήρηση των θυννοειδών του Ατλαντικού, στην οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση προσχώρησε με την

απόφαση 86/238/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9^{ης} Ιουνίου 1986 (ΕΕ L 162/18.6.1986 σελ. 33), προσχώρηση που κατέστη ενεργός στις 14.11.1997 και εφαρμόζεται κατά το άρθρο της Ι σε όλα τα ύδατα του Ατλαντικού και των προσκείμενων θαλασσών («ζώνη της σύμβασης») προβλέπει στο άρθρο ΙΙΙ τη σύσταση Διεθνούς Επιτροπής (εφεξής Επιτροπή ICCAT), ο ρόλος της οποίας είναι η μέριμνα για την πραγματοποίηση των σκοπών της Σύμβασης.

18. Κατά το άρθρο VIII παρ. 1 και 2 της Σύμβασης : «1. α) Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, με βάση τα αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών, να υποβάλλει συστάσεις με σκοπό να διατηρηθούν σε επίπεδα που επιτρέπουν μια μέγιστη σταθερή απόδοση οι πληθυσμοί θυννοειδών και συγγενών ειδών που μπορούν να αλιευτούν στη ζώνη της σύμβασης. Οι συστάσεις αυτές εφαρμόζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη με τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου. β) ...

2. Κάθε σύσταση, που γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αρχίζει να ισχύει για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη έξι μήνες ύστερα από την ημερομηνία κατά την οποία τους γνωστοποιείται από την Επιτροπή ... »

Η παράγραφος 3 της ίδιας διάταξης προβλέπει τις προϋποθέσεις για την έναρξη ισχύος των συστάσεων αυτών στην περίπτωση κατά την οποία υποβάλλονται εντός εξαμήνου αντιρρήσεις από ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη.

19. Από τις διατάξεις της Σύμβασης ICCAT που προπαρατέθηκαν και την υπαγωγή τους στο ενωσιακό νομικό και νομολογιακό πλαίσιο που προεκτέθηκε προκύπτει, ότι οι συστάσεις της Διεθνούς Επιτροπής ICCAT αποτελούν δεσμευτικές για τα μέρη της Σύμβασης πράξεις οργάνου διεθνούς συμφωνίας και παράγουν από την έναρξη ισχύος τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου VIII της Σύμβασης, άμεσο αποτέλεσμα στα συμβαλλόμενα μέρη, άρα και στα κράτη μέλη της Ένωσης που δεσμεύονται σύμφωνα με το άρθρο 216 παρ. 2 ΣΛΕΕ και ευθύνονται έναντι της Ένωσης βάσει του άρθρου 4

παρ. 3 ΣΕΕ τόσο για τυχόν παραβίασή τους, όσο και για τη λήψη και εφαρμογή των αναγκαίων εθνικών μέτρων προς τήρησή τους¹.

Οι ρυθμίσεις της σύστασης [16-05] ICCAT και των κανονισμών της Ένωσης για τις περιόδους απαγόρευσης αλιείας του μεσογειακού ξιφία και το επιτρεπόμενο μήκος ή βάρος αλιεύματος

20. Η σύσταση, που κατά το ιστορικό ισχύει από το Μάιο 2017, άρα παράγει έκτοτε άμεσο αποτέλεσμα στην ενωσιακή και στην εθνική (με τον τρόπο που προαναφέρθηκε) έννομη τάξη, θεσπίζει στην παράγραφο 1, ένα 15ετές σχέδιο αποκατάστασης (2017-2031) με κανόνες για τη διατήρηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του αποθέματος ξιφία της Μεσογείου.

Στην παράγραφο 11 η σύσταση προβλέπει περιόδους απαγόρευσης αλιείας του μεσογειακού ξιφία εναλλακτικά, είτε (α) από 1^{ης} Οκτωβρίου έως 30 Νοεμβρίου και επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια ενός μήνα μεταξύ 15 Φεβρουαρίου και 31 Μαρτίου, ή (β) από 1^{ης} Ιανουαρίου έως 31 Μαρτίου κάθε έτους. Προβλέπει ακόμη, στην παράγραφο 15, ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος αλιεύματος ενός μέτρου ή εναλλακτικά ελάχιστο βάρος ζώντος 11,4 kg, ή 10,2 kg χωρίς βράγχια και εντόσθια, καθώς και στην παράγραφο 18, μέγιστο αριθμό 2.500 αγκιστριών που επιτρέπεται να ποντίζουν ή να φέρουν σκάφη που αλιεύουν ξιφία.

21. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/2107 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Νοεμβρίου 2017 «για τον καθορισμό μέτρων διαχείρισης, διατήρησης και ελέγχου που εφαρμόζονται στη ζώνη της σύμβασης της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT) [κλπ]» (ΕΕ L 315/30.11.2017 σ. 1), που έχει ως

¹ Συναφώς, οι αιτιολογικές σκέψεις 5 και 10 του κανονισμού 2017/2107 διαλαμβάνουν, ότι η ICCAT έχει την εξουσία έκδοσης συστάσεων για τη διατήρηση και διαχείριση της αλιείας που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη αλλά και για τρίτους ιδιώτες, όπως πλοιάρχους αλιευτικών σκαφών, αρχίζουν να ισχύουν 6 μήνες μετά την έκδοσή τους και πρέπει να ενσωματώνονται το ταχύτερο δυνατό στο ενωσιακό δίκαιο, προκειμένου να διαμορφώνονται ισότιμοι όροι για τους αλιείς της Ένωσης και των τρίτων χωρών και να εξασφαλίζεται ότι οι κανόνες μπορούν να γίνουν αποδεκτοί από όλους (ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις).

νομική βάση το άρθρο 43 παρ. 2 της ΣΛΕΕ, προβλέπει, μεταξύ άλλων, ως περίοδο απαγόρευσης αλιείας του ξιφία της Μεσογείου τα χρονικά διαστήματα από την 1^η έως την 31^η Μαρτίου και από την 1^η Οκτωβρίου έως την 30^η Νοεμβρίου εκάστου έτους (άρθρο 23 παρ.1), ως ελάχιστο μέγεθος αλίευσης, διατήρησης επί του σκάφους, μεταφόρτωσης, εκφόρτωσης, μεταφοράς, αποθήκευσης, έκθεσης και προσφοράς προς πώληση ξιφία της Μεσογείου, τα 90cm, ή εναλλακτικά βάρος ζώντος 10 kg ή 9 kg χωρίς βράγχια και εντόσθια ή 7,5 kg καθαρισμένου ξιφία (χωρίς βράγχια, εντόσθια και πτερύγια, μερικώς αποκεφαλισμένου) (άρθρο 24 παρ. 2), καθώς και 2.800, ως μέγιστο αριθμό αγκιστριών που επιτρέπεται να ποντίζουν ή να φέρουν σκάφη που αλιεύουν ξιφία, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου (άρθρο 25 παρ. 1). Η έναρξη ισχύος του κανονισμού τούτου ορίζεται η τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 79).

Από τις διατάξεις του κανονισμού 2017/2107 που προπαρατέθηκαν προκύπτει ότι ο εν λόγω κανονισμός θέσπισε μεν περίοδο απαγόρευσης αλιείας εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων της παρ. 11 της σύστασης, αλλά λιγότερο περιοριστικό, από τις διατάξεις των παρ. 15 και 18 της σύστασης, ελάχιστο μέγεθος και εναλλακτικά βάρος αλιεύματος, καθώς και μέγιστο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος, αντίστοιχα.

22. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/120 του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιανουαρίου 2018 *«σχετικά με τον καθορισμό για το 2018, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων στα ενωσιακά ύδατα, και για τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη, σε ορισμένα μη ενωσιακά ύδατα, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/127»* (ΕΕ L. 27/31.1.2018 σ. 1), με νομική βάση έκδοσης το άρθρο 43 παρ. 3 ΣΛΕΕ, περιλαμβάνει στο Παράρτημα Ι-Δ πίνακα με τα συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα (TAC) ξιφία της Μεσογείου (ποσόστωση) καθώς και υποσημείωση (1) κάτωθι του εν λόγω πίνακα με τη μνεία : *«Η παρούσα ποσόστωση μπορεί να αλιεύεται μόνο από την 1^η Απριλίου 2018 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.»*. Κατά το άρθρο του 49, ο εν λόγω κανονισμός ισχύει από την επομένη της

δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2018.

23. Αντίστοιχος με τον ανωτέρω καθορισμός της επιτρεπόμενης περιόδου αλίευσης του ξιφία της Μεσογείου για το 2017, είχε καθοριστεί, για πρώτη φορά, με το Παράρτημα Ι-Δ του κανονισμού 2017/127 του Συμβουλίου, όπως το εν λόγω Παράρτημα είχε τροποποιηθεί με τον κανονισμό 2017/1398 του Συμβουλίου της 25.7.2017 (ΕΕ L. 199/29.7.2017 σ. 2).

Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 9 και 10 του κανονισμού 2017/1398: «9. Στην ετήσια συνεδρίασή της του 2016 η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT) εξέδωσε τη σύσταση 16-05 («σύσταση 16-05») για τον καθορισμό του TAC για τον ξιφία της Μεσογείου (*Xiphias gladius*) σε 10 500 τόνους και για τη συγκρότηση ομάδας εργασίας για τον καθορισμό θεμιτού και δίκαιου συστήματος κατανομής του TAC για τον ξιφία της Μεσογείου, τον καθορισμό της ποσόστωσης που κατανέμεται στα συμβαλλόμενα μέρη, στα συνεργαζόμενα μη συμβαλλόμενα μέρη, στις οντότητες ή τις αλιευτικές οργανώσεις για το 2017 και τον καθορισμό του μηχανισμού διαχείρισης του TAC.

10. Η Ένωση, με επιστολή που απηύθυνε στη Γραμματεία της ICCAT στις 23 Δεκεμβρίου 2016, επιβεβαίωσε ότι θα εφαρμόσει τη σύσταση 16-05 από την 1η Ιανουαρίου 2017. Ειδικότερα, η Ένωση επιβεβαίωσε ότι θα εφαρμόσει την περίοδο απαγόρευσης της αλιείας του ξιφία της Μεσογείου που αναφέρεται στην παράγραφο 11 της σύστασης 16-05 κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Μαρτίου, αρχής γενομένης από το 2017. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να εισαχθεί παρόμοια απαγόρευση ως προϋπόθεση συνδεδεμένη λειτουργικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων για τον ξιφία της Μεσογείου.»

24. Τέλος, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/191 της Επιτροπής της 30^{ης} Νοεμβρίου 2017 «για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/98 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δυνάμει της διεθνούς σύμβασης για τη διατήρηση των θυννοειδών του Ατλαντικού, όσον αφορά το απόθεμα ξιφία της Μεσογείου» (ΕΕ L. 36/9.2.2018 σ.13), που έχει ως νομική βάση το άρθρο 15 παρ. 2 και το άρθρο 46 του κανονισμού 1380/2013, προσέθεσε με το άρθρο του 1 σημείο 2, άρθρο 5^α στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/98, στην παράγραφο 1 του οποίου θεσπίζει, σε συμμόρφωση προς τους όρους αλιείας της σύστασης 16-05 ICCAT (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6 του κανονισμού 2018/191), κατά παρέκκλιση του άρθρου 15 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, την απαγόρευση αλίευσης, μεταφόρτωσης, εκφόρτωσης κλπ. ξιφία μεγέθους ή εναλλακτικά βάρους ίδιου με το προβλεπόμενο στην παράγραφο 15 της σύστασης.

Οι εξουσιοδοτικές διατάξεις των Συνθηκών και του κανονισμού (ΕΕ)1380/2013 σχετικά με τη νομική βάση και την αρμοδιότητα έκδοσης των κανονισμών της Ένωσης για τις περιόδους απαγόρευσης αλιείας του μεσογειακού ξιφία και το επιτρεπόμενο μήκος ή βάρος αλιεύματος

25. Το άρθρο 43 παρ. 2 και 3 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι : «2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, ορίζουν την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που προβλέπεται στο άρθρο 40, παρ. 1, καθώς και τις άλλες διατάξεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής.

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων.»

26. Εξάλλου, ο κανονισμός (ΕΕ) 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11.12.2013 σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική (ΕΕ L. 354/28.12.2013 σ. 22) (βασικός κανονισμός) προβλέπει στη διάταξη του άρθρου 15 (Υποχρέωση εκφόρτωσης) τα εξής :

«1. Όλα τα αλιεύματα τα οποία υπόκεινται σε όρια και στη Μεσόγειο τα αλιεύματα για τα οποία προβλέπονται ελάχιστα μεγέθη όπως ορίζονται στο παράρτημα III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, τα οποία αλιεύονται κατά τη διάρκεια αλιευτικών δραστηριοτήτων ... μεταφέρονται και διατηρούνται επί των αλιευτικών σκαφών, καταγράφονται, εκφορτώνονται και καταλογίζονται στις ποσοστώσεις κατά περίπτωση ... σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα: ...

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να θεσπίσει μέτρα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 46, για να εφαρμόσει αυτές τις διεθνείς υποχρεώσεις στο δίκαιο της Ένωσης, ιδίως με παρεκκλίσεις από την υποχρέωση εκφόρτωσης δυνάμει του παρόντος άρθρου.

3. ...».

Επίσης, ο ίδιος κανονισμός προβλέπει στη διάταξη του άρθρου 46 (Άσκηση της εξουσιοδότησης) ότι :

«1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο ... 15 παράγραφοι 2, ... εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από την 29 Δεκεμβρίου 2013. ...».

27. Σχετικά με τις ανωτέρω εξουσιοδοτικές διατάξεις, στις οποίες στηρίζονται οι εν προκειμένω εξεταζόμενοι κανονισμοί 2018/120 και 2018/191, υπενθυμίζεται ότι κατά πάγια νομολογία στο πλαίσιο του συστήματος αρμοδιοτήτων της Ένωσης, η επιλογή της νομικής βάσης μιας πράξης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά και δεκτικά δικαστικού ελέγχου στοιχεία, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξης αυτής (C-84/94 σκ. 25, T-271/04 σκ. 119).

28. Τέλος, η Υπουργική απόφαση 1131/140148/29.12.2017 «Χορήγηση αδειών αλίευσης ξιφία και μακρύπτερου τόννου για το έτος 2018» του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προβλέπει στην παράγραφο 1 του διατακτικού της, ότι οι άδειες αλίευσης ξιφία για το έτος 2018 ισχύουν για την περίοδο 1.4.2018 έως 31.12.2018 και επαναλαμβάνει στις παραγράφους 4 περ. γ' και 4 περ. στ', τις ρυθμίσεις της σύστασης σχετικά με την απαγόρευση αλιείας ξιφία με ορισμένο μέγεθος ή εναλλακτικά βάρος και το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αγκιστριών αντίστοιχα.

Απάντηση

Από το σύνολο των προαναφερόμενων διατάξεων των Συνθηκών, της σύστασης, των κανονισμών της ΕΕ και της ΥΑ, συνδυαστικά λαμβανομένων και ερμηνευομένων σύμφωνα και με τα κρίσιμα νομολογιακά πορίσματα που προπαρατέθηκαν, θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα.

Όσον αφορά στην περίοδο απαγόρευσης αλιείας

29. Η περίοδος αυτή, όπως ορίστηκε με το άρθρο 23 του κανονισμού 2017/2107 σε ετήσια βάση, τροποποιήθηκε για τα έτη 2017 και 2018 με τους κανονισμούς 2017/1398 και 2018/120 αντίστοιχα.

Ειδικότερα, στην υποσημείωση (1) του πίνακα με τα συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα (ΤΑC) ξιφία της Μεσογείου για το έτος 2018 (ποσοστώσεις), που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι-Δ του κανονισμού 2018/120 του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιανουαρίου 2018, ο οποίος εφαρμόζεται αναδρομικά από 1.1.2018, προβλέπεται η δυνατότητα αλίευσης της εν λόγω ποσόστωσης από 1.4.2018 έως 31.12.2018. Αντίστοιχη ήταν η πρόβλεψη του Παραρτήματος Ι-Δ του κανονισμού 2017/127 του Συμβουλίου, όπως το εν λόγω Παράρτημα είχε τροποποιηθεί με τον κανονισμό 2017/1398 του Συμβουλίου για τη δυνατότητα αλίευσης της προβλεφθείσας εκεί ποσόστωσης κατά την ίδια περίοδο (1.4. έως 31.12) του έτους 2017.

Ο εν λόγω καθορισμός της περιόδου αλιείας από 1.4.2018 έως 31.12.2018 και η εισαγόμενη με τον τρόπο αυτό απαγόρευση για το υπόλοιπο διάστημα (1.1.2018 έως 31.3.2018) αποτελεί όρο και προϋπόθεση που συνδέεται λειτουργικά, κατά την 3^η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2018/120², σε συνδυασμό με την προπαρατεθείσα 10η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2017/1398, με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων για τον ξιφία της Μεσογείου.

Επομένως, ο προσδιορισμός της περιόδου αλίευσης, ως όρος και στοιχείο που συνδέεται λειτουργικά με την εκτίμηση της κατανομής των ποσοστώσεων για τον ξιφία της Μεσογείου, εμπίπτει στο σκοπό του άρθρου 43 παρ. 3 ΣΛΕΕ σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων.

Κατά συνέπεια, η θέσπιση για το έτος 2018 της περιόδου αλιείας του ξιφία της Μεσογείου, από 1.4.2018 έως 31.12.2018 και η εξ αυτής για την υπόλοιπη περίοδο του ίδιου έτους, δηλ. από 1.1.2018 έως 31.3.2018, απαγόρευση της εν λόγω αλιείας, στο πλαίσιο της κατανομής των ποσοστώσεων του αποθέματος ξιφία της Μεσογείου, με την υποσημείωση (1) του οικείου πίνακα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι-Δ του κανονισμού 2018/120 του Συμβουλίου, στηρίχθηκε σε ορθή νομική βάση (άρθρο 43 παρ. 3 ΣΛΕΕ) και το Συμβούλιο θεσπίζοντας την εν λόγω διάταξη ενήργησε επί τη βάσει και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του απονέμει η διάταξη αυτή της ΣΛΕΕ.

30. Κατά συνέπεια, η υποσημείωση (1) του πίνακα των συνολικών επιτρεπόμενων αλιευμάτων (ΤΑC) για το έτος 2018 του ξιφία της Μεσογείου που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι-Δ του κανονισμού 2018/120, η οποία προβλέπει περίοδο αλίευσης της εν λόγω ποσόστωσης, είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέα από τα κράτη μέλη για το έτος 2018 και κατισχύει της διάταξης του άρθρου 23 του κανονισμού 2017/2107.

² Κατά την εν λόγω αιτιολογική σκέψη: «Η θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων όρων που συνδέονται λειτουργικά με αυτές, κατά περίπτωση, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Συμβουλίου. ...»

Όσον αφορά στο ελάχιστο επιτρεπόμενο μέγεθος και εναλλακτικά βάρος αλιεύματος και στο μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος

31. Η σύσταση ICCAT [16-05] του ερωτήματος από την έναρξη ισχύος της και λόγω της θέσης της στην κλίμακα της τυπικής ισχύος των κανόνων δικαίου στην ενωσιακή έννομη τάξη κατισχύει οποιασδήποτε αντίθετης διάταξης του δευτερογενούς (παράγωγου) ενωσιακού δικαίου και εν προκειμένω των άρθρων 24 και 25 του κανονισμού 2017/2107 σχετικά με το ελάχιστο επιτρεπόμενο μήκος και εναλλακτικά βάρος αλιεύματος και το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος αντίστοιχα.

32. Ειδικότερα, όσον αφορά τη ρύθμιση της σύστασης για το μέγιστο επιτρεπόμενο μήκος ή εναλλακτικά βάρος αλιεύματος, πέραν του ότι είναι, ως ελέχθη, άμεσα από την έναρξη ισχύος της, δεσμευτική για τα κράτη μέλη και κατισχύει κάθε αντίθετης διάταξης του παράγωγου ενωσιακού δικαίου, επισημαίνεται ότι ήδη, σε συμμόρφωση προς αυτήν, το άρθρο 5^ο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/98 της Επιτροπής της 18.11.2014, που προστέθηκε με το άρθρο 1 σημείο 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2018/191 της Επιτροπής της 30.11.2017, προβλέπει παρεκκλίσεις από την υποχρέωση εκφόρτωσης ξιφία της Μεσογείου που προβλέπεται στο άρθρο 15 του βασικού κανονισμού. Ως εκ τούτου το ελάχιστο επιτρεπόμενο μέγεθος και εναλλακτικά βάρος αλιεύματος που προβλέπει η ενωσιακή νομοθεσία (προαναφερόμενο άρθρο 5^ο του κανονισμού 2015/98) είναι από 10.2.2018 (έναρξη ισχύος του κανονισμού 2018/191) απόλυτα εναρμονισμένο με το αντίστοιχο της παραγράφου 15 της σύστασης, προς αμφότερες τις οποίες (διεθνή και ενωσιακή) διατάξεις είναι σύμφωνη η αντίστοιχη εθνική διάταξη της παραγράφου 4 περ. γ' της ΥΑ 1131/140148/29.12.2017, και αποτελούν από κοινού το νομικό πλαίσιο που επιτρέπει την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους.

33. Όσον αφορά τη ρύθμιση της παραγράφου 18 της σύστασης για το μέγιστο αριθμό αγκιστριών που μπορούν να φέρουν τα σκάφη που

στοχεύουν ξιφία, πέραν του ότι είναι και αυτή άμεσα από την έναρξη ισχύος της, δεσμευτική για την Ένωση και τα κράτη μέλη, τα οποία υποχρεούνται να την εφαρμόζουν κατά το άρθρο 216 παρ. 2 ΣΛΕΕ, ευθυνόμενα έναντι της Ένωσης κατά το άρθρο 4 παρ. 3 της ΣΕΕ, επισημαίνεται ότι η εν λόγω υποχρέωση ευρίσκει νόμιμο έρεισμα και στο άρθρο 19 παρ. 1 του κανονισμού 1380/2013. Σύμφωνα μ' αυτό : « Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα για τη διατήρηση αποθεμάτων ιχθύων σε ύδατα της Ένωσης υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) εφαρμόζονται αποκλειστικά στα αλιευτικά σκάφη που φέρουν τη σημαία του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή, όταν πρόκειται για αλιευτικές δραστηριότητες που δεν ασκούνται από αλιευτικό σκάφος, σε πρόσωπα εγκατεστημένα στο τμήμα της επικράτειάς του στο οποίο εφαρμόζεται η Συνθήκη, β) συνάδουν με τους στόχους του άρθρου 2, γ) είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρά με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία της Ένωσης μέτρα.»

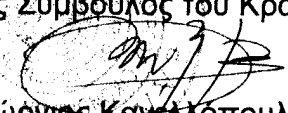
Επομένως, η πρόβλεψη του σημείου 4 περ. στ' της ΥΑ σχετικά με το μέγιστο αριθμό αγκιστριών ανά σκάφος που στοχεύουν ξιφία, κατά τρόπο απόλυτα εναρμονισμένο με τις διατάξεις της παραγράφου 18 της σύστασης, καλύπτει εν προκειμένω το οποιοδήποτε κενό της ενωσιακής νομοθεσίας κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 3 ΣΕΕ και του άρθρου 19 παρ. 1 του κανονισμού 1380/2013.

34. Εν κατακλείδι, δεν τίθεται ζήτημα νομιμότητας του σημείου 1 της Υπουργικής απόφασης 1131/140148/29.12.2017 σχετικά με την περίοδο απαγόρευσης αλιείας ξιφία της Μεσογείου για το έτος 2018, διάταξη η οποία θεσπίστηκε σε συμμόρφωση προς την υποσημείωση (1) του πίνακα των ποσοστώσεων αλίευσης ξιφία στη Μεσόγειο για το έτος 2018 του Παραρτήματος Ι-Δ του κανονισμού 2018/180. Ομοίως δεν τίθεται ζήτημα νομιμότητας για τα σημεία 4 περ. γ' και στ' της ίδιας απόφασης σχετικά με το ελάχιστο επιτρεπόμενο βάρος αλίευσης και το μέγιστο αριθμό αγκιστριών παραγαδιού αντίστοιχα, διατάξεις οι οποίες είναι σύμφωνες με τις δεσμευτικές και άμεσα εφαρμοστέες παραγράφους 15 και 18 της εν λόγω σύστασης αντίστοιχα και επιπλέον η πρώτη εξ αυτών σύμφωνη και με το άρθρο 5^ο του κανονισμού 2015/98, που προστέθηκε

με το άρθρο 1 σημείο 2 του κανονισμού 2018/191. Συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα νομιμότητας επιβολής κυρώσεων για παραβιάσεις αυτών των ρυθμίσεων της Υπουργικής απόφασης.

35. Τούτων δοθέντων έχω τη γνώμη ότι στα ερωτήματα αρμόζουν οι απαντήσεις ότι :

- η περίοδος απαγόρευσης αλιείας ξιφία της Μεσογείου από την 1η Ιανουαρίου έως της 31η Μαρτίου του έτους 2018 ευρίσκει νόμιμο έρεισμα στην υποσημείωση (1) του πίνακα των ποσοστώσεων αλίευσης ξιφία στη Μεσόγειο για το έτος 2018 του Παραρτήματος Ι-Δ του κανονισμού 2018/180, και επιτρέπει μαζί με την ομοίου προς το εν λόγω Παράρτημα περιεχομένου διάταξη του σημείου 1 της ΥΑ 1131/140148/29.12.2017, την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους,
- οι λοιπές υποχρεώσεις της σύστασης σχετικά με το ελάχιστο επιτρεπόμενο βάρος αλίευσης και το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αγκιστριών παραγαδιού ανά σκάφος καθορίζονται στις δεσμευτικές και άμεσα εφαρμοστέες παραγράφους 15 και 18 της σύστασης 16-05 ICCAT αντίστοιχα, επιπλέον δε η πρώτη εξ αυτών στην ομοίου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 5α του κανονισμού 2015/98 όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 σημείο 2 του κανονισμού 2018/191 της Επιτροπής, καθώς και αμφότερες οι υποχρεώσεις αυτές στις αντίστοιχες διατάξεις της παραγράφου 4 περ. γ' και στ' της ΥΑ 1131/140148/29.12.2017. Η παραβίαση των εν λόγω διατάξεων συνιστά νόμιμο λόγο επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Ο γνωμοδοτών
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Γεώργιος Κανελλόπουλος